

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою Закарпатської
академії мистецтв

протокол № 7 від «27» квітня 2023 р.

Голова Вченої ради ЗАМ

проф. Іван НЕБЕСНИК

Уведено в дію

наказом ректора

від «27» квітня № 32

ПОЛОЖЕННЯ

**про порядок перезарахування результатів навчання та визначення
академічної різниці**

в Закарпатській академії мистецтв

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про порядок перезарахування результатів навчання та визначення академічної різниці в Закарпатській академії мистецтв (далі - Положення) розроблено відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту», Постанови Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 року №579 «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність», «Положення про організацію освітнього процесу в Закарпатській академії мистецтв», Статуту ЗАМ, стандартів вищої освіти та інших нормативно-правових актів з питань вищої освіти.

1.2. Положення регламентує порядок визнання та перезарахування результатів навчання з освітніх компонент за певною освітньою програмою, визначення академічного розходження у навчальних планах для здобувачів вищої освіти ступенів бакалавра, магістра усіх форм навчання, які:

- переводяться з інших закладів вищої освіти на навчання до Закарпатської академії мистецтв;
- навчаються в ЗАМ за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти та бажають перевестися з однієї освітньої програми на іншу в межах однієї спеціальності або на іншу освітню програму в межах тієї ж галузі знань;
- переводяться з однієї форми здобуття освіти на іншу;
- навчаються одночасно за кількома освітніми програмами;
- продовжують навчання після академічної відпустки або залишені на повторне навчання;
- поновлюються на навчання після відрахування;
- навчаються в Закарпатській академії мистецтв за програмами академічної мобільності як на території України, так і поза її межами;
- набули певних результатів навчання за програмами неформальної освіти;
- вступили на навчання до Академії на перший курс (зі скороченим

терміном навчання) або на другий-третій курс (з нормативним терміном навчання) на базі освітньо-кваліфікаційного рівня вищої освіти молодшого спеціаліста (далі – диплом молодшого спеціаліста) чи освітнього ступеня молодшого бакалавра;

– вступили на навчання до Академії на суміжну або іншу спеціальність (освітню програму) на базі здобутого ступеня бакалавра, магістра чи освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста.

1.3. Основі терміни і їх визначення:

– **Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (ЄКТС)**

– система трансферу і накопичення кредитів, що використовується в Європейському просторі вищої освіти з метою надання, визнання, підтвердження кваліфікацій та освітніх компонентів і сприяє академічній мобільності здобувачів вищої освіти. Система ґрунтується на визначенні навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених результатів навчання, та обліковується у кредитах ЄКТС;

– **кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – кредит ЄКТС)** – одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин. Навантаження одного навчального року за денною формою навчання становить, як правило, 60 кредитів ЄКТС. Кредити присвоюються здобувачам вищої освіти після завершення необхідної навчальної діяльності та досягнення відповідних результатів навчання, що підтверджується належним оцінюванням. Кількість кредитів, що присвоюється здобувачу, який демонструє досягнення результатів навчання, дорівнює кількості кредитів, що відповідають освітньому компоненту;

– **академічна довідка** – це документ встановленої форми, що видається особі, яка відрахована із Закарпатської академії мистецтв наказом ректора до завершення навчання за освітньою програмою;

– **академічна розбіжність з навчальної дисципліни** – різниця за обсягом (кількість кредитів та/або навчальних годин) більша ніж 20% від передбаченої чинним навчальним планом освітньої програми; різниця за формою контролю (залік замість екзамену і навпаки); різниця за змістом між дисципліною, з якої особа атестована раніше, та відповідною їй дисципліною чинного навчального плану освітньої програми.

– **академічна різниця** – це перелік дисциплін навчального плану Академії за попередні семестри, які здобувач вищої освіти чи особа, що прагне здобути освіту за певною спеціальністю (освітньою програмою), досі не вивчала. Академічною різницею не вважають дисципліни вільного вибору здобувача вищої освіти, які він вивчив у попередньому закладі вищої освіти (крім фахових, що впливають на присвоєння кваліфікації).

– **перезарахування кредитів** – процес визнання кредитів,

присвоєних в іншому закладі освіти.

1.4. Перезарахування результатів навчання з певних освітніх компонент, досягнутих у результаті їх вивчення в інших закладах вищої освіти, не знижує рівня відповідальності ЗАМ за досягнення випускниками програмних результатів навчання та набуття компетентностей, передбачених стандартом вищої освіти з певної спеціальності, і не зменшує тривалості навчання за освітньою програмою (крім осіб, які вступають на навчання на бакалаврський рівень вищої освіти на базі освітнього ступеня молодшого бакалавра чи диплома молодшого спеціаліста).

1.5. Перезарахування та визнання результатів навчання здійснюються з використанням ЄКТС.

2. ПОРЯДОК ВИЗНАННЯ ТА ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

2.1. Освітні компоненти перезараховує декан факультету за заявою здобувача вищої освіти та погодженням із завідувачами кафедр, які забезпечують викладання цих освітніх компонент на підставі представленого документа про попередню освіту, зокрема:

- академічної довідки;
- додатка до диплома про вищу освіту (диплома молодшого спеціаліста, молодшого бакалавра, бакалавра, спеціаліста, магістра), виданого закладом вищої освіти України за акредитованою освітньою програмою;
- витягу з навчальної картки здобувача вищої освіти або завіреного індивідуального навчального плану.

2.2. Заяву про перезарахування освітніх компонент і необхідні документи здобувач вищої освіти подає декану факультету не пізніше десяти днів від початку його навчання на певному курсі ЗАМ (до формування індивідуального навчального плану). Термін, упродовж якого розглядаються документи та приймається рішення щодо процедури перезарахування освітніх компонент, не повинен перевищувати десяти днів.

2.3. Кредити ЄКТС, присвоєні здобувачу вищої освіти в межах однієї освітньої програми певного закладу вищої освіти, можуть бути переведені і зараховані в іншій програмі, запропонованій Академією. Особи, які мають іноземні документи про освіту мають здійснити процедуру їх визнання (нострифікації) та отримати свідоцтво, що підтверджує право особи на продовження освіти в Україні.

2.4. Визнання та перезарахування результатів навчання, які здобувачі вищої освіти набули навчаючись за програмами академічної мобільності у вітчизняних або закордонних закладах вищої освіти, зараховують відповідно до Положення про академічну мобільність здобувачів освіти Закарпатської академії мистецтв.

У цьому випадку зарахування здобувачу вищої освіти освітніх

компонент та присвоєння кредитів ЄКТС здійснюється на підставі представленої ним академічної довідки (за формою ЄКТС) з переліком та результатами вивчення навчальних дисциплін, їх обсягом у кредитах ЄКТС та інформації про систему оцінювання навчальних досягнень, завіреної в установленому порядку у закладі вищої освіти-партнері. Результати семестрового контролю за період навчання здобувача вищої освіти у закладі-партнері переводяться у шкалу оцінювання, прийняту в Академії.

2.5. Результати навчання, здобуті шляхом неформальної освіти визнаються в системі формальної освіти відповідно до чинного законодавства України та Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Право на визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті поширюється на здобувачів вищої освіти ЗАМ усіх освітніх рівнів.

3. ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОГО РОЗХОДЖЕННЯ

3.1. При здобутті вищої освіти в особи може виникнути будь-яка із наведених у п. 1.2 цього Положення ситуація, коли між навчальним планом деякої освітньої програми, за яким особа навчалася, і навчальним планом освітньої програми, за яким особа бажає продовжити навчання в ЗАМ, виникає академічне розходження, яке може являти собою як академічну розбіжність з навчальною дисципліною, так і академічну різницю у навчальних планах.

3.2. Невідповідність у назві дисципліни (без зміни її обсягу та форми підсумкового контролю), за умови відповідності її змісту програмним результатам навчання і наявності мотивованого висновку відповідної кафедри академічним розходженням не вважається.

Курсова робота з навчальної дисципліни, а також практики не включаються в академічну різницю, а вносяться до індивідуального навчального плану здобувача на наступний навчальний семестр (рік).

3.3. Академічне розходження з навчальних дисциплін визначає декан факультету, попередньо порівнюючи зміст освіти на основі представлених особою документів про попередню освіту та освітньої програми, за якою ця особа планує навчатися в Закарпатській академії мистецтв. Крім цього декан звіряє навчальні дисципліни за їх обсягом у кредитах ЄКТС, опанованих особою за попередньою освітою або місцем навчання. Недостатній обсяг кредитів здобувач вищої освіти має ліквідувати у встановлений термін, виходячи з того, що загальний обсяг освітньої програми для певного рівня вищої освіти у кредитах ЄКТС має складати $n \times 60$ (n – кількість курсів за нормативний термін навчання).

Порядок та терміни ліквідації академічного розходження встановлює декан факультету протягом десяти днів з моменту подання здобувачем вищої освіти заяви.

3.4. Процедура ліквідації академічної різниці визначає завідувач відповідної кафедри за направленням декана факультету.

3.5. Дисципліна, включена до академічної різниці, заноситься до індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти на відповідний семестр. Здобувач вищої освіти отримує завдання на відповідній кафедрі, вивчає дисципліну за індивідуальним графіком під керівництвом науково-педагогічного працівника, який викладає цю дисципліну. Підсумковий семестровий контроль проводить вказаний науково-педагогічний працівник.

3.6. Особи, яким визначена академічна різниця, мають ліквідувати її в терміни, визначені графіком, встановленим відповідним деканом. Термін ліквідації академічної різниці може бути продовжений розпорядженням проректора з навчальної роботи за наявності об'єктивних підстав, підтверджених відповідним документом.

3.7. Основною формою оволодіння навчальним матеріалом при ліквідації академічної різниці є самостійна робота під керівництвом науково-педагогічного працівника, який викладає цю дисципліну і призначений завідувачем кафедри.

3.8. Кафедри, за якими закріплені дисципліни з переліку академічної різниці, надають необхідні навчально-методичні матеріали для самостійної роботи, забезпечують достатній рівень консультативної допомоги та об'єктивний підсумковий контроль знань здобувачів вищої освіти.

4. ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ТА НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

4.1. Перезарахування результатів навчання зі складених здобувачем вищої освіти навчальних дисциплін за попередньою освітою (на основі академічної довідки або іншого документа про вищу освіту) на їх відповідність навчальному плану ЗАМ здійснює декан факультету, шляхом порівняння змісту дисципліни, загального її обсягу в кредитах ЄКТС (годинах), форми підсумкового контролю на підставі висновку завідувача відповідної кафедри.

4.2. Нормативні (обов'язкові) освітні компоненти освітньої програми, що забезпечують програмні результати навчання, можуть перезараховуватися таким чином:

а) повне перезарахування (коли заявлені результати навчання та обсяг навчальної дисципліни у кредитах ЄКТС збігаються);

б) часткове перезарахування (перезараховується та частка кредитів, що відповідає результатам навчання, які збігаються (решта виводиться як академічна розбіжність);

в) асиметричне перезарахування (результати навчання забезпечуються кількома навчальними дисциплінами із меншою кількістю кредитів замість однієї дисципліни з більшою кількістю кредитів і навпаки).

4.3. Перезарахування освітніх компонент може здійснюватися за

такими варіантами:

- одноосібне рішення декана факультету;
- рішення декана факультету на підставі висновку завідувача кафедри, яка забезпечує викладання відповідних навчальних дисциплін;
- рішення декана факультету на підставі результатів додаткового оцінювання здобувача вищої освіти відповідною кафедрою за окремими темами (після ліквідації академічної розбіжності).

4.4. Одноосібне рішення декана факультету про перезарахування дисципліни може бути прийнято за таких умов:

- назва дисципліни та форма контролю збігаються повністю, а її загальний обсяг (у кредитах ЄКТС/годинах) у попередньому закладі освіти становить не менше 75 % від обсягу дисципліни, передбаченої навчальним планом ЗАМ;
- назви дисциплін мають несуттєву стилістичну відмінність, однак у повній мірі забезпечують програмні результати навчання;
- назви навчальних дисциплін мають суттєві розбіжності, але при порівнянні навчальних програм їх зміст збігається, а програмні результати навчання відповідають освітній програмі;
- оцінка з освітньої компоненти виставлена за шкалою, що має неменшу кількість градацій, ніж шкала оцінювання семестрового контролю в ЗАМ;
- навчальні плани освітніх програм закладів вищої освіти різних типів (наприклад, академія – коледж) інтегровані з навчальними планами Академії, або існує угода про співпрацю між Закарпатською академією мистецтв та відповідним закладом вищої освіти щодо підготовки фахівців.

4.5. Особам, які вступають на навчання до Академії на перший курс (зі скороченим терміном навчання) або на другий-третій курс (з нормативним терміном навчання) на базі диплома молодшого спеціаліста/молодшого бакалавра, складені ними освітні компоненти у закладах фахової передвищої, вищої освіти, можуть бути перезараховані за рішенням декана на основі висновків завідувача відповідної кафедри.

4.6. Комісія кафедри формується у випадках, коли є певні підстави для перезарахування дисципліни, але одноосібне рішення деканом не прийнято. Комісія формується у складі двох-трьох осіб: завідувача кафедри, яка забезпечує викладання дисципліни, та одного (двох) викладача, який викладає таку ж або споріднену дисципліну.

4.7. Комісія розглядає заяву-направлення здобувача вищої освіти, вивчає його документи про раніше здобуту освіту, при необхідності проводить з ним співбесіду з метою уточнення змісту вивченої у попередньому закладі вищої освіти дисципліни, яку потрібно перезарахувати. Комісія робить висновок про можливість (неможливість) перезарахування навчальної дисципліни. Висновок комісії має містити змістовне викладення обставин, які вказують на можливість (неможливість) перезарахування дисципліни і зазначається у заяві-

направленні здобувача.

У разі необхідності, для встановлення відповідності змісту дисципліни, особа, яка зараховується на навчання до Академії, має надати копію навчальної програми дисципліни з попереднього закладу освіти.

4.8. Комісія може винести мотивований висновок про:

- можливість повного перезарахування дисципліни;
- необхідність додаткової атестації за окремими темами і перезарахування дисципліни за результатами оцінювання;
- неможливість перезарахування дисципліни.

Остаточне рішення на підставі висновку комісії приймає проректор з навчальної роботи.

4.9. Додаткова атестація за окремими темами дисципліни може проводитися за різними формами відповідно до виду семестрового контролю, а саме: у формі співбесіди, письмової контрольної роботи або тестування з тем, які не вивчалися здобувачем вищої освіти раніше або вивчалися у неповному обсязі тощо.

4.10. Дисципліна, введена як академічна різниця, заноситься до індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти на відповідний семестр зі встановленням терміну її ліквідації. Здобувач вищої освіти отримує завдання, робочу програму дисципліни (силабус) на відповідній кафедрі, вивчає дисципліну за індивідуальним графіком з опрацюванням усіх видів навчальних занять, передбачених робочою програмою дисципліни (силабусом), під керівництвом викладача, який веде цю дисципліну і призначений завідувачем кафедри. Викладач надає здобувачу вищої освіти необхідні навчально-методичні матеріали для самостійної роботи, контрольні питання для підсумкового контролю, забезпечує достатній рівень консультативної допомоги і проводить підсумковий контроль.

4.11. При перезарахуванні освітніх компонент зберігається раніше отримана особою позитивна оцінка результатів навчання. Якщо в академічній довідці здобувача вищої освіти, який вступив (перевівся, поновився) на навчання, оцінки виставлені за шкалою оцінювання, відмінною від шкали, затвердженої в Академії, то їх необхідно привести у відповідність до чинних в Академії шкал оцінювання згідно з таблицею.

Шкала ЄКТС	Оцінка у національній шкалі		
	100-бальній	4-бальній	2-бальній
A	95	відмінно	зараховано
B	87	добре	зараховано
C	80		
D	70	задовільно	зараховано
E	62		

У разі, якщо навчальні досягнення здобувача вищої освіти із раніше вивчених освітніх компонент були оцінені декількома оцінками, то при

перезарахуванні з відповідної освітньої компоненти його навчального плану виставляється оцінка останнього семестрового контролю.

Аналогічно визначається оцінка за шкалою ЄКТС для дисципліни, з якої семестровий контроль проводився у формі заліку з оцінкою «зараховано». Якщо оцінка з дисципліни складається з декількох оцінок за окремі семестри або оцінок з декількох дисциплін, то здобувачу виставляється оцінка останнього семестрового контролю успішності з урахуванням обсягів відповідних складових навчальної дисципліни.

4.12. Рішення про перезарахування навчальної дисципліни може бути також прийнято і за умови, якщо:

- екзамен, складений у закладі вищої освіти, де навчався здобувач вищої освіти, може бути зарахований як залік (диференційований залік) з відповідною оцінкою за шкалою ЄКТС, затвердженою в ЗАМ;

- залік (диференційований залік), якщо він був оцінений за шкалою ЄКТС, може бути зарахований як екзамен з відповідною оцінкою за умови повного збігу її обсягів (у кредитах ЄКТС).

4.13. Здобувач вищої освіти має право відмовитися від перезарахування навчальної дисципліни, якщо його не влаштовує отримана раніше оцінка, та складати її як академічну різницю або вивчати повторно.

4.14. Здобувачу вищої освіти можуть бути перезараховані дисципліни, які вивчаються у поточному чи наступних семестрах згідно із навчальним планом Академії, з яких він атестований у попередньому закладі освіти, за умови їх відповідності п. 3.4 цього Положення.

4.15. Здобувачам вищої освіти, які залишені на повторне навчання в ЗАМ, за погодженням із завідувачем кафедри, за якою закріплена навчальна дисципліна, рішенням декана факультету можуть бути перезараховані навчальні дисципліни, з яких за результатами підсумкового контролю вони атестовані.

4.16. Перезарахування результатів навчання здійснюється у міжсесійний період. Перезарахування та визнання результатів навчання з навчальних дисциплін та інших освітніх компонент, вивчення яких передбачено навчальним планом у поточному семестрі, може бути здійснене протягом семестру, але обов'язково до початку підсумкового семестрового контролю. Перезарахування результатів навчання здобувачам вищої освіти, які навчаються за індивідуальним графіком освітнього процесу, здійснюється відповідно до термінів, визначених у індивідуальному навчальному плані.

4.17. Не перезараховуються результати попереднього навчання, які були опановані здобувачем вищої освіти під час навчання за неакредитованими освітніми програмами (за винятком навчання у визначених у встановленому порядку закладах вищої освіти, у тому числі іноземних).

4.18. Вибіркові навчальні дисципліни загальної підготовки, вивчені у попередньому закладі вищої освіти, за заявою здобувача вищої освіти

можуть бути перезараховані повністю, а їх обсяг визначається кількістю кредитів ЄКТС у межах цього циклу дисциплін навчального плану підготовки фахівців відповідної освітньої програми в ЗАМ. Вибіркові навчальні дисципліни фахової підготовки, якщо вони передбачають професійну спеціалізацію і не вивчалися раніше, вносяться до індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти для їх подальшого вивчення.

5. ОФОРМЛЕННЯ ДОКУМЕНТІВ

5.1. Підготовка документів щодо визначення академічної розбіжності, визнання та перезарахування навчальних дисциплін та кредитів ЄКТС покладається на декана факультету, на якому буде навчатися здобувач вищої освіти. Рішення про перезарахування навчальних дисциплін оформлюється розпорядженням проректора з навчальної роботи. Оригінал розпорядження підшивається в особову справу здобувача вищої освіти.

5.2. Академічна довідка (копія додатка до диплома про вищу освіту), заява про перезарахування навчальних дисциплін, погоджена з деканом факультету, підшиваються до навчальної картки здобувача вищої освіти.

5.3. До залікової книжки (індивідуального навчального плану), навчальної картки здобувача вищої освіти заносяться записи про перезарахування навчальних дисциплін (результатів навчання), набутих за попередньою освітою у формі заліків, диференційованих заліків та іспитів, які засвідчуються підписом декана факультету. В навчальній картці зазначається назва документа, на підставі якого проведено перезарахування, серія, номер, дата видачі та назва закладу освіти, що його видав. Оцінки виставляються за чинними в ЗАМ шкалами оцінювання.

5.4. Результати складання академічної різниці фіксуються у відомості обліку успішності, навчальній картці здобувача вищої освіти та заліковій книжці (індивідуальному навчальному плані). Відомості про складену академічну різницю заносяться до журналу обліку заліків та іспитів.

5.5. У Додаток до диплома європейського зразка здобувача вищої освіти (після завершення його навчання за певною освітньою програмою) вносяться усі перезараховані в Академії дисципліни навчального плану відповідної освітньої програми, з яких здобувач атестований в Закарпатській академії мистецтв. Загальний обсяг освітньої програми певного рівня вищої освіти має відповідати стандарту вищої освіти певної спеціальності.

6. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

- 6.1. Положення набирає чинності з моменту його затвердження Вченою радою ЗАМ та вводиться в дію наказом ректора.
- 6.2. Зміни та доповнення до даного Положення вносяться та затверджуються Вченою радою ЗАМ в тому ж порядку, що й саме Положення.
- 6.3. Контроль за виконанням Положення покладається на посадових осіб Академії відповідно до їх обов'язків.

ПОГОДЖЕНО:

Проректор з навчальної роботи

Керівник навчального відділу

Анна БОКШАН

Оксана ВАГЕРА